



Αίθουσα  
Τέχνης  
Τρίγωνο

Η αίθουσα τέχνης Τρίγωνο  
σας προσκαλεί  
στην ομαδική έκθεση ζωγραφικής

## «ΠΕΡΙ ΠΟΡΦΥΡΑΣ»

Συμμετέχουν  
Άγγελος, Βενιός, Γεωργάς, Δρούγκας,  
Ζουμπουλάκης, Ζούνη,  
Καράς, Καραβούζης, Κούκος,  
Μακρουλάκης, Μανωλίδης,  
Μπουλγουρά, Μυταράς,  
Παпанελόπουλος,  
Σαρακασιάνος, Σκουλάκης,  
Σόρογκας, Τέτσης,  
Τσαρούχης, Φασιανός.

Εγκαίνια: Τετάρτη 13 Δεκεμβρίου 2006, ώρα 20:00

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ : ΛΙΜΠΕΡΤΗ ΠΟΥΛΥΖΟΥ

Διάρκεια έκθεσης : 13 Δεκεμβρίου 2006 έως 13 Ιανουαρίου 2007

Ώρες λειτουργίας:  
Τρίτη - Πέμπτη - Παρασκευή 10.30 - 14.00 & 17.30 - 20.30  
Τετάρτη - Σάββατο 10.30 - 3.00



ΔΡΟΣΙΝΗ & Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ 16 (εντός στοάς) ΚΗΦΙΣΙΑ  
ΤΗΛ.: 210 6231116 FAX: 210 6233355, e-mail: gtrigono@otenet.gr



### ΚΟΚΚΙΝΟ

*«Το στόμα που είναι δαίμονας μιλά κρατήρας  
Φαί της παπαρούνας αίμα του καημού που είναι μεγάλο κίμινο της άνοιξης  
Το στόμα σου μιλάει με τετρακόσια ρόδα  
Δέρνει τα δέντρα λιγώνει όλη η γη  
Χύνει μεσ' στο κορμί την πρώτη ανατριχίλα»*

### ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Με βαθύ αίσθημα ευθύνης έχω την τιμή να σας παρουσιάσω μια αξιόλογη ομαδική έκθεση ζωγραφικής, καθώς φιλοξενεί είκοσι αναγνωρισμένους καλλιτέχνες, που με τη δημιουργική τους προσφορά έχουν επαρκώς εκτιμηθεί και είναι γνωστή στο ευρύ κοινό με τις υψηλών προδιαγραφών δημιουργίες τους. Η σημασία της έκθεσης αυτής έγκειται στο γεγονός ότι εκτείνονται ταυτόχρονα σημαντικές προσπάθειες δημιουργών που πραγματεύονται διάφορα ιδιώματα της παραστατικής τέχνης.

Οι συμμετέχοντες ζωγράφοι, ως απόλυτοι εξουσιαστές της τέχνης τους, και μέσα από τις πολλαπλές εκφάνσεις του παραστατικού, αποκυούν έργα υψηλού ενδιαφέροντος με κοινή συνισταμένη το χρώμα της πορφύρας.

Είναι αλήθεια ότι η πρώτη μορφή ζωγραφικής εμφανίστηκε ως ένα γραμμικό μονοχρωματικό σχέδιο ενός περιγράμματος μιας ανθρώπινης σκιάς. Σίγουρα δεν είναι λίγο αυτοί που ασχολήθηκαν στο να κατανοήσουν και να εξηγήσουν τις αρχές της ζωγραφικής αλλά και του χρώματος εν γένει, όμως ίσως πιο επισταμένα αναλύθηκαν από τον Αριστοτέλη και τον μεταγενέστερο Πλίνιο.

Τα αρχικά χρώματα, κατά τον Αριστοτέλη, είναι το λευκό και το μέλαν και όπως αναφέρει είναι σύστοιχα του φωτός και του σκότους και ως εκ τούτου οι διάφορες μαθηματικές αναλογίες των συντελούν στη γένεση των άλλων χρωμάτων.

Ο επιστήμων Αριστοτέλης ως ρηθικέλευθος σκαπανέας της φιλοσοφίας, αφού πλανήθηκε στα απύθμενα βάθη της οικοδόμησε επίμοχθα και μεθοδικά το δικό του ερμηνευτικό σύστημα στις πραγματείες του οι οποίες αφορούν την ποιητική, ρητορική, φυσική, ηθική, αλλά και πολιτική. Συστηματοποίησε δε όλες τις επιστήμες που μέχρι τώρα γνωρίζουμε είτε αυτές βρίσκονται στα σωζόμενα κείμενα είτε στα εξαφανισθέντα. Κοντά σε αυτά συμπλήρωσε μια, αλλά εξαιρετικά σημαντική, τη μεταφυσική, και που ίσως είναι και η πεμπουσία της διάνοιας του, έχοντας υπόψη μας την βασική της διδασκαλία περί δημιουργίας των όντων και απαρχών αιτιών κάθε ύπαρξης. Απόληξη της διαδικασίας αυτής ήταν να αγγίξει και να διεισδύσει και στο χώρο της τέχνης και του πνεύματος, συνάγοντας έτσι θεμελιώδεις κανόνες για την θεωρία του Νου στο τρίτο βιβλίο περί ψυχής. Κατ' αυτόν τον τρόπο διαπραγματεύεται και το θέμα περί αισθήσεως και αισθητών κάτι που στην περίπτωσή μας παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, μιας και εστιάζεται εκτενέστερα στην αιτία και στο λόγο ύπαρξης των χρωμάτων.

Αργότερα, ο προνοητικός Πλίνιος συνέβαλε τα μέγιστα στο να καταγραφούν και να διασωθούν πολύτιμες πληροφορίες περί της Αρχαίας Ελληνικής τέχνης. Σε

αυτή την πραγματεία βρίσκουμε ίσως το πληρέστερο αρχείο περί ζωγραφικής και χρωστικών ουσιών.

Ψηλαφίζοντας αυτή την μελέτη, και μέσα από τα ιστορούμενα ξεδιπλώνεται αυτός ο εκπληκτικός διαχρονικός κόσμος της κλασσικής ζωγραφικής αλλά και της κλασσικής παλέτας.

Φιλτράροντας όλα αυτά τα θαυμαστά, επικεντρωνόμαστε απερίφραστα στην προέλευση και παρασκευή του πορφυρού χρώματος.

Όπως μας πληροφορεί ο Πλίνιος, η πορφύρα είναι μια φυσική κοχυλιακή χρωστική ουσία που προέρχεται από την επεξεργασία κοχυλιών της Μεσογείου. Διεξοδικότερα, αναφέρει ότι τη βρίσκουμε σε δύο είδη, το bucinum (murex) και το purpura. Κατά βάση, το χρώμα της πορφύρας είναι ιώδες, αλλά όπως φρονούν πολλοί έχει πολλές αποχρώσεις.

Η πολυφωνία του χρώματος προκύπτει ανάλογα με την αραίωση του διαλύματος και τον συνδυασμό κοχυλιών που παράγουν διαφορετικό χρώμα πορφύρας λόγω των διαφορετικών περιοχών που αναπτύσσονται. Έτσι βρίσκουμε ποικίλους τόνους από τους ανοικτότερους μέχρι τους σκουρότερους.

Παρ' όλα ταύτα, ο Αριστοτέλης στο περί χρωμάτων, παραδέχεται δύο κύρια χρώματα της πορφύρας, το αλουργές και το φοινικούν, χωρίς βέβαια να αγνοεί τις αναβαθμίσεις μεταξύ τους. Το αλουργές είναι το αυτοκρατορικό ιώδες, και το φοινικούν το βαθυκόκκινο χρώμα της ανοιξιάτικης παπαρούνας, ιερό φυτό της Δήμητρας και σήμα κατατεθέν της παλιγγενεσίας.

Η Αυτοκρατορική πορφύρα είναι ένα χρώμα με χίλια πρόσωπα, αφού διαχρονικά συμβολίζει την μεγαλοπρέπεια, την ιερότητα, το πάθος, τη ζωή αλλά και τον θάνατο. Αυτή η διάσημη χρωστική ουσία ανά τους αιώνες χρησιμοποιήθηκε εμβληματικά σε πολλές περιπτώσεις.

Στα αρχαία χρόνια εχρησιμοποιείτο στο Αιγαίο για τη βαφή υφασμάτων, ήταν μια πανάκριβη και εξεζητημένη βαφή, αφού η περισυλλογή και επεξεργασία του όστρακου ήταν ιδιαίτερα δύσκολη.

Η πολύτιμη αυτή χρωστική εντοπίστηκε στη Βεργίνα στο ένδυμα του Βασιλιά Φίλιππου Β'. Αναφέρεται, επίσης και ως ιερατικό άμφιο στην Παλαιά Διαθήκη, ως επίσημη στολή των Βυζαντινών και Ρωμαίων Αυτοκρατόρων, και μέχρι σήμερα απαντάται στη Ρωμαιοκαθολική Παπική στολή.

Η συμβολική της αξία περνά και στα τελάρα της ζωγραφικής, όπου βλέπουμε το αποκορύφωμά της στην Αναγέννηση, μέσα από έργα μεγάλων δασκάλων. Έντυσε φιγούρες των Μποτιτσέλι, Ραφαήλ, Τιτσιάνο, Ελ Γκρέκο και όχι μόνο.

Αναμφίβολα αυτή η απaráμιλλη φλογερή ομορφιά του βαθυκόκκινου, ο άλικος, πολλές φορές έγινε αιτία για τις μεγαλύτερες εμπνεύσεις καλλιτεχνών ... «στεφάνι άλικα ρόδα ήταν η θέρμη στο μέτωπο μου ολόγυρα...»

Άγγ. Σικελιανός,

Ο απόηχος αυτής της λαμπρής χρωστικής ανιχνεύεται και στη θεματική ενότητα που παρουσιάζεται. Στα πλαίσια της παράστασης και μέσα από την πολυφωνία των αποχρώσεων οι συμμετέχοντες καλλιτέχνες αποδεικνύουν για άλλη μια φορά πως η πορφύρα παραμένει μια αστείρευτη πηγή έμπνευσης.

Το αποτέλεσμα της έκθεσης από το πρίσμα αυτό αποτελεί και την δικαίωσή της.

ΛΙΜΠΕΡΤΗ ΠΟΥΛΥΖΟΥ  
ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΤΕΧΝΗΣ

